

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06084/2017-ERU

V Praze dne 30. května 2017

Č. j. 06084-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. OSR-06084/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 8. října 2016 v obci [REDAKCE], v ochranném pásmu plynárenského zařízení, prostřednictvím strojního mechanismu (bagr zn. HITACHI) zemní práce spočívající v hloubení výkopu pro uložení kanalizační přípojky, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu PE dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně, z nedbalosti dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

II. Dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 20517.**

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 27. února 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 27. března 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 02326-8/2017-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil obviněný z přestupku žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 02326/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 29. května 2017, o čemž byl učiněn záznam o vložení do spisu č. j. 06084-2/2017-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce v obci [REDAKCE], spočívající v hloubení výkopu pro uložení kanalizační přípojky prováděl dne 8. října 2016 obviněný z přestupku. Obviněný z přestupku prováděl zemní práce svépomocí za účelem napojení kanalizační přípojky pro odvod dešťové vody na hlavní kanalizační řad. Dle vyjádření obviněného z přestupku ze dne 20. března 2017 stavba nevyžadovala stavební povolení.

Dne 24. února 2016 vydal správce plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] ke stavebnímu řízení o povolení stavby [REDAKCE]. Součástí tohoto stanoviska bylo i vymezení podmínek pro činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Přílohou stanoviska byl orientační zakres průběhu trasy plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby.

Dne 21. července 2016 provedl správce plynárenské zařízení vytyčení průběhu jeho trasy v terénu, o čemž byl sepsán téhož dne protokol o vytyčení č. [REDAKCE]. Žadatelem o provedení vytyčení byla společnost TRASKO a.s., se sídlem Na Nouzce 487/8, 682 01 Vyškov, IČO: 255 49 464.

Obviněný z přestupku ve svém vyjádření ze dne 12. března 2017 uvedl, že průběh trasy plynárenského zařízení mu byl znám z koordinační situace, která byla součástí stavebního povolení, na jehož základě proběhla výstavba kanalizace v obci [REDAKCE]. Před vlastním zahájením prací na zhotovování kanalizačních přípojek pak společnost TRASKO a.s. zajistila provedení vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu.

Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla obviněnému z přestupku známa.

Dne 8. října 2016 došlo v obci v obci [REDAKCE], při provádění zemních prací spočívajících v hloubení výkopu pro uložení kanalizační přípojky k poškození plynárenského zařízení strojním mechanismem (bagr zn. HITACHI). Obviněný z přestupku ke způsobu poškození plynárenského zařízení uvedl, že plynárenské zařízení bylo zasaženo lžící bagru.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 10. října 2016 k úniku 69 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 25 minut. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 8. října 2016 došlo v důsledku poškození plynárenského zařízení rovněž k přerušení dodávky zemního plynu 36 konečným zákazníkům po dobu dvou hodin.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení obviněný z přestupku uhradil, což potvrdil provozovatel distribuční soustavy ve svém vyjádření ze dne 17. března 2017.

Obviněný z přestupku k okolnostem spáchání přestupku uvedl, že před zahájením zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu (bagr zn. HITACHI) nejprve provedla sondáž terénu prostřednictvím ručního nářadí. Při ručním odkopávání zeminy nebyly nalezeny ochranné prvky plynárenského zařízení (barevná folie a pískový obsyp), proto bylo následně zahájeno hloubení výkopu strojním způsobem. Dle názoru obviněného z přestupku byly tyto ochranné prvky pravděpodobně odstraněny při zhotovování přípojky splaškové kanalizace a kanalizační šachty asi čtrnáct dnů před tím, než bylo plynárenské zařízení dne 8. října 2016 poškozeno.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postížitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněný z přestupku nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale zhotovení výkopu pro napojení kanalizační přípojky pro odvod dešťové vody do hlavního kanalizačního řadu.

V rámci řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku věděl, že v místě, v němž svou činnost prováděl, nachází plynárenské zařízení. Obviněný z přestupku přesto zahájil zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu dříve, než se ujistil, kde přesně je plynárenské uloženo a zda nemůže být při této činnosti zasaženo. Obviněnému z přestupku přitom muselo být zřejmé, že při zásahu plynárenského zařízení lžící bagru existuje vysoká pravděpodobnost, že dojde k poškození tohoto zařízení. I když obviněnému z přestupku přesná poloha plynárenského zařízení nebyla známa, spoléhal na to, že k poškození plynárenského zařízení nedojde. Jednání obviněného z přestupku tak nese znaky vědomé nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Znakem skutkové podstaty přestupku je v projednávaném případě poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření samotného obviněného z přestupku a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Energetický zákon ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V příkazním řízení z podkladů ve spise nebylo zjištěno, že by obviněný z přestupku věděl, že svou činnost provádí přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán však v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla obviněnému z přestupku známa, obviněný z přestupku však neodůvodněně spoléhal na to, že svou činností do ochranného pásma plynárenského zařízení nezasáhne.

V rámci příkazního řízení rovněž bylo zjištěno, že obviněný z přestupku při vlastním poškození plynárenského zařízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu (bagr zn. HITACHI).

Je tedy zřejmé, že obviněný z přestupku při své činnosti nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obviněný z přestupku svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněného z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jednání obviněného z přestupku lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Aktivním jednáním obviněného z přestupku došlo k poškození plynárenského zařízení, přerušení dodávky zemního plynu a k úniku nezanedbatelného množství zemního plynu.

Správní orgán se dále zabýval tvrzením obviněného z přestupku, že plynárenské zařízení nebylo v místě poškození opatřeno pískovým obsypem a že v místě provádění zemních prací nebylo plynárenské zařízení opatřeno výstražnou fólií upozorňující na jeho přítomnost.

K tomu správní orgán uvádí, že k poškození plynárenského zařízení činností prováděnou obviněným z přestupku došlo především proto, že obviněný z přestupku prováděl

zemní práce strojním způsobem, aniž by se předem ujistil o přesné poloze plynárenského zařízení a nikoliv proto, že nebylo opatřeno ochrannými prvky.

Lze tak uzavřít, že obviněný z přestupku je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom za podmínek stanovených zákonem uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

V řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku sice sám nepožádal před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ale vlastní existence plynárenského zařízení mu byla známa. Proto v tomto případě skutečnost, že obviněný z přestupku nepožádal před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, správní orgán nepovažuje za přitěžující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu) přestupku byly v tomto konkrétním případě významnější a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako vyšší, neboť v souvislosti s jednáním obviněného z přestupku došlo k úniku 69 m³ zemního plynu do ovzduší a zároveň byla přerušena jeho dodávka 36 konečným zákazníkům.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán bezprostřední snahu obviněného z přestupku o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zejména zohlednil, že obviněný z přestupku není evidován v rámci žádného jiného řízení o přestupku za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze

v případě správního trestání fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na obviněného z přestupku likvidační dopad.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení